

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemski nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petit vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek poseben. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za Izvenzemstvo 300 Din.

Rokopis se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Likvidacija vseh političnih strank

Z odlokom notranjega ministra so razpuščene vse politične stranke, ki niso bile že prej prepovedane po zakonu o zaščiti države

Beograd, 25. januarja. Včeraj popoldne je izdalо notranje ministrstvo odlok o razpuščanju vseh političnih strank, v katerih ne spadajo kot verske in plemenske stranke pod udar člena 3. zakona o zaščiti države. Ta odlok je bil tekmo popoldne dostavljen predstavnikom vseh strank, ki imajo svoj sedež v Beogradu. S tem odlokom notranjega ministra so razpuščene: narodna radikalna stranka, demokratska stranka, samostojna demokratska stranka, republikanska stranka, ženska stranka, socialistična stranka, zemljoradnička stranka in balkansko-seljačka stranka. Razpuščene pa so tudi vse one manjše stranke, ki so imele svoj sedež izven Beograda, tako da so z današnjim dnem prenehale obstojati vse politične stranke v državi.

Istočasno je izdalо notranje ministrstvo vsem velikim županom navodila, kako je postopati z organizacijami, ki jih je smatrati sicer za ustanove političnih strank. Vlada je zavzela stališče, da se gospodarska, humanitarna, kulturna, prosvetna in vetežka društva, ki imajo sicer plemenski ali verski naziv, nerazpustite, razen v primeru, da obstajajo stvarni dokazi in verodostojni podatki, da se ta društva bavijo s političnimi posli. Tozadevno so dobili veliki župani podrobnejša navodila.

Leto 1914 se ne povrne nikdar več!

Gospodi okrog »Slovenca« v grešni album.

S kraljevim manifestom od 6. januarja se je zgodilo, kar je zahtevala vsa pošteno misleča javnost v naši državi, razpuščen je bil parlament, ki se je izkazal nezmožnega za vsako ustvarjanje delo in ki je le povečeval razdor med posameznimi deli našega naroda. To dejstvo so oni, ki so videli v razpuščeni Narodni skupščini, potvorbo pravega parlamentarnega, pozdravili z odkritim veseljem, drugi pa, ki so to potvrdili vzdrževali zaradi svojih osebnih in strankarskih koristi, pa seveda z nekaj kislim okrazom. To je povsem umevno, ker tisti, ki niso sodelovali v parlamentu, v katerem je bila dvomljiva celo njihova življenska varnost, niso nječesar izgubili, ker je režim neparlamentarni toda nepristranske vlade, odvisne samo od krovne, gotovo mnogo boljši, kakor pa pristranska diktatura pokvarjenih partizan, ki so gnali državo v propast. Cisto gotovo je, da zaupava vse narod v kruno in dobro voljo njenega nositelja, da pa ni mogel zaupati v one, ki so izrabljali oblast v osebne in strankarske namene ne glede na interes celokupnosti.

Ako bi ne obstajalo to dejstvo, bi se krona prav gotovo ne odločila za svoj zgodovinski korak od 6. januarja, pri katerem je odločno poverila svojo skrb za ohranitev državnega in narodnega edinstva.

Z manifestom od 6. januarja so bila potrjena stremljenja in ideologija tistih, ki so vedno stali na stališču državnega in narodnega edinstva ter zahtevali polno enakopravnost vseh državljanov Jugoslavije. Njim ni treba v tem pogledu izpreminati svoje miselnosti, kakor jo morajo drugi, ki levoj svoje kože po trenutnih razmerah. Mi nismo nikdar proglašali ideje državnega in narodnega edinstva za izdajstvo slovenskega naroda, ker smo videli v njej le očitve in zagotovitev obstoja Slovenstva, dočim so mnogi zatajili celo slovesno proglašena načela svojega pokojnega voditelja dr. Kričke, ki je zahteval čim enotejšo Jugoslovensko državo, ter v svojem demagoštvu enkrat netilli mržnje proti Srbovom, drugič pa proti Hrvatom.

Dobro je tudi znano, kdo je pred prijetkom in v času svetovne vojne denunciral v Sloveniji jugoslovensko orientirane ljudi, jih pošiljal v avstrijska tabernica in ječe. Dobro je znano, kdo je ed nekaj zrl v dinastiji Karagorgjevićev jamstvo za boljšo bodočnost jugoslovenskega naroda, in kdo je bil denuncijant v času, ko je bilo treba res precej poguma, biti jugoslovenskega prepričanja.

Ker dobro poznamo zgodovino po zakonu o zaščiti države prepovedane SLS, nam ne buba prav nobenega začudenja, ako glasilo bivše SLS v svoji novi po 6. januarju dobiveni »jugoslovenski« koži se sedaj vedno na novo zagovarja delo te stranke ter poskuša denuncirati one, ki so že služili jugoslovenski misli, ko sedanje države še ni bilo, in so služili ti ideji dosledno v vseh letih po ujedinjenju. V svoji današnji vesti iz Beograda, ki pa je bila očividno skovana v Ljubljani, poziva »Slovenec« v obrambi politike bivše razpuščene SLS državne oblasti, naj zato liste biv-

Seja ministrskega sveta

Beograd, 25. januarja. Drevi ob 18. se bo vršila seja ministrskega sveta, na kateri se bo med drugim razpravljalo tudi o potovanju ministra trgovine dr. Mažuraniča v Pariz k podpisu trgovinske pogodbe s Francijo. Dr. Mažuranič je imel tekem določenje, da bo na potovanju v Pariz vodil predstavnika državnega sekretariata za zunanje zadeve.

Italijani nezadovoljni z Albanijo

Milan, 25. januarja. Glavni urednik lista »Popolo d' Italia« se je vrnil s potovanja po Albaniji in se hudo pritožuje, ker je kralj Zogu omeljil naseljevanje tujcev. V svojem listu pravi, da Albania ne bo napredovala, ako ne bo dovolila prihoda tehnično izboljšanih tujih delavcev, ker se more samo z njihovo pomočjo dvigniti gospodarsko življenje Albanije ter napredovati njen proizvodnja v taki meri, kakršna je utemeljena v njenem velikem naravnem bogastvu zemlje.

Beograd, 25. januarja. V zvezi z odlokom notranjega ministra glede razpuščanja političnih strank so policijski organi včeraj zapečatili prostore vseh strank v Beogradu. Zapečatena sta tudi demokratski klub in radikalni dom na Terazijah. Arhivi posameznih strank so bili prepeljani na policijsko direkcijo. Razpuščeni so bili tudi dijaki klub političnega značaja. V notranosti države bo razpust organizacij posameznih strank v Beogradu. Zapečatena sta tudi našnji listi komentirajo odlok vlade kot naravno posledico sprememb, ki so nastopile po kraljevem aktu 6. januarja, ker programi dosedanjih strank niso v skladu z novim stanjem v državi.

Iznenajenje koledarja

Sremski Karlovci, 25. januarja. V torčki prične zasedanje pravoslavnega arhijerskega sinoda, ki bo izrečeno razpuščenju načinu pravoslavnega in gregorijanskega koledarja v smislu predloga ministra stanju.

»Slovenec« menda pozabija, da danes ni več glasilo vladne stranke in tudi ne glasilo SLS, ki je izrečeno razpuščena. Pozabiti pa seveda ne more svoje stare denuncijantske miselnosti. Njegov poziv je pristna kopija »Slovenčevih pozivov iz 1. 1914.

Visoki cilji, ki jih je začrtal jugoslovenski vladar v svoji proklamaciji in svojih kasnejših izjavah sebi in svoji vladni, so tudi cilji, za katerim smo mi od nekdaj stremeli in stremimo še danes. Zato nas ne plašijo denunciacije tistih, ki so še nedavno narodno edinstvo proglašali za izdajstvo Slovenstva. Mnenja pa smo, da je bivše glasilo razpuščene SLS na napačni poti, ako misli uporabljati zopet svoje stare metode boja proti jugoslovensko orientiranim Slovencem. Žalostni časi klerikalnih okrožnic iz 1. 1914 se ne povrnejo nikdar več.

Redukcija v ministrstvu javnih del

Beograd, 25. januarja. V resoru ministrstva za javna dela je bila izvršena redukcija nepotrebne in odvisne osebja tako v ministrstvu samem, kakor v gradbenih direkcijah in sekcijah. Reduciranih je: 2 upravna uradnika, 82 zvanicnikov in risarjev, 35 cestnih nadzornikov, 202 cestarja in služitelja, 2 strokovna delavca, vsega skupaj 323 uslužencev, od katerih je 306 dnevničarjev, kar predstavlja od skupnega števila 2846 uslužencev 11,35%. Na več je bilo reduciranih cestarjev, ker so bili nastavljeni na cestarje, za katere niso bili potrebni, in ker se bodo v bodoče sprejemali v službi potrebe strokovni delavci in ostali, ki bodo uspešno dovršili v kratek čas v temi deli.

Statistika invalidov v naši državi

Beograd, 25. januarja. Po statistiki ministrstva notranje politike je v naši državi skupaj 99.340 invalidov. Od teh je 5.212, 12.245, gluhanemih 16.354, telesno pohabljenih 38.000, slaboumnih 22.541. V vsej državi obstoja 10 zavodov za invalide, med temi 3 za slepe (eden v Kočevju) in 4 za gluhamike (1 v Ljubljani).

Gripe v Beogradu ni

Beograd, 25. januarja. Gledate na veste, da razsaja v Beogradu epidemija gripe, je izdal mestni zdravstveni urad obavijo, v kateri to veste demantira. Gripe doslej v Beogradu ni nastopila epidemično, marveč gre le za posamezna obolenja lažjega značaja.

Dijaška stavka v Srbobranu

Beograd, 25. januarja. V Srbobranu so napovedali stavko dijaki VII. razreda tamenjske gimnazije. Prosvetnemu ministru Boži Maksimoviču so poslali spomenico, v kateri zahtevajo odstranitev prof. Lunoviča, češ da postopa pristransko ter da je do dijakinj mnogo bolj popustljiv kakor pa do dijakov.

Razpust plemenskih strank v Dalmaciji

Split, 25. januarja. Danes so bile v vsej severni Dalmaciji razpuščene vse krajevne organizacije HSS, HFSS in HPS. Arhivi so bili razstavljeni, prostori pa zapravljeni.

Minister Uzunović obolen

Beograd, 25. januarja. Minister brez portfelja Nikola Uzunović je obolen na influenci ter leži doma.

Strahovita zima v Rumuniji

Dva vlaka obtičala v snegu. — Potniki so najbrže zmrznili. — Beda v Besarabiji. — Sibirski mraz po vsej državi.

— Bokarešta, 25. januarja. V vsej Rumuniji vladajo že 8 dni strahoviti snežni zameti, ki so dosegli zadnje dni tak uspeh, da je nemogoč vsak promet. Posamezni kraji so popolnoma odrezani od ostalega sveta. Brzjavne in telefonske zveze so po vsej državi prekinjene. Po pličkih vesteh, ki prihajajo iz notranjosti države, je najtiše prizadeta Besarabija, kjer vlada prav sibirski mraz, vrhutev pa pavilka beda in pomikanje.

Več vlakov, ki jih je zasul sneg na odprtih progah, pogrešajo že več dn. Doleti je znana samo usoda osebnega vlačka št. 170, ki je odšel v nedeljo zjutraj iz Halafake. Obtičal je na odprtih progah med postajama Targu in Marmorgare. V vlaku je po dosedanjih ugotovitvah 25 potnikov in 14 zeleničarjev. Ker jim je kurir že davno pošlo, ni droma, da so vsi zmrznili. Radi visokega snega jim ni mogel nihče priti na pomoč. Druga nič manjša katastrofa se je pripetila v bližini Craiove. Na odprtih

progi se je vlak pretregal, tako da so ostali osebni vagoni v snegu, dočim je lokomotiva s poštnim vozom odpreljala dalje. Strojvodja, ki je imel radi snežne težave, je šele na prihodnji poleti zapazil, da je vlak pretrgan. Postali so tako dve lokomotivi po zaostalo kompozicio, vendar pa sta se morali lokomotivi vrneti, ker je medtem snežni metež tako zasul prog, da je bilo vsako prodiranje nemogoče. Zaostale kompozicije, sestoječe iz širih osebnih vagonov, doslej še niso mogli spraviti iz snega. Vsa pripravljanja oblasti, ki so poslale na kraj nesrečne močne oddelek delavcev in vojašta, da bi odmetali sneg in rešili vsaj potnike, so ostala doslej brezuspešna. Vlak je sedaj že štiri dni zasut pod snegom. Ker vlada hud mraz, se je batil, da bodo tudi potniki tega vlaka našli grozno smrt pod snežno odelo. Temperatura znaša namreč 24 do 30 stopinj pod nivo.

Joško Janša rumunski državni prvak

Smučarska tekma za državno prvenstvo Rumunije. — Naš tekmovalec Joško Janša (Illijska, Ljubljana) je rumunski državni prvak, Janko Janša je prispev peti dr. St. Kmet deveti na cilj.

— Ljubljana, 25. januarja. JZSS je prejel davi ob 9. slediču brzjavko:

Brasov, 24. januarja. V tekmi za rumunsko državno prvenstvo na 30 km je prvi pasiral celi Joško Janša v času 2:12, 2. Beranovsky, 3. Izzykovitz, 4. Pascu, 5. Janko Janša (Jugoslavija) in 9. dr. Stane Kmet (Jugoslavija).

Tako se glasi brzjavka, iz katere je razvidno, da so naši tekmovalci častno zastopali naši mladi smučarski sport.

Tekma za rumunsko državno prvenstvo se je vršila včeraj v Brasovu na 30 km dolgi prog. Kakšna je bila udeležba nam, ki ne znajo, po prijavah tekmovalcev, da je moral biti vsekakor velika. Sodijo, da so tekmovalci tudi Poljaki, ki so po imenih sedeči, zasedli drugo in tretje mesto, dočim je bil prvi Rumun Štefan Četrti. Prav dobro se je plasirat tudi Janša.

Upokojitev državnih svetnikov

Beograd, 25. januarja. Na predlog predsednika vlade generala Živkovića je danes kralj podpisal ukaz, s katerim se na podlagi zakonskih določb o prekoračenju zavrnitev dočlene starostne dobe v službi opozljivosti državnih svetnikov dr. Dominiku Mazzi in dr. Savi Vukanoviću.

Vojvodi Stepanoviću gre na bolje

Beograd, 25. januarja. Zdravstveno stanje vojvode Stepanovića je krenilo na bolje. Danes je mogel vojvoda Stepanović že zavrniti posteljo.

Diplomati pri ministru trgovine

Beograd, 25. januarja. Danes dopoldne je bil pri ministru trgovine in industrije angleški послanik Kennard, na kar je posesti ministra tudi trgovski ataše francoskega poslanstva v Beogradu Musset. Domnevna da, da so ti poseti v zvezi s potovanjem ministra trgovine v London in Pariz.

Hripa se zopet močno širi

Ljubljana, 24. januarja. Zdalo se je že, da se bo val influence, ki je začel od torka dalej ponehati, umaknil iz Ljubljane in ostalih krajev Slovenije. Že včeraj in zlasti danes pa se influence zopet nepriskakovano intenzivno pojavlja, osobito med železničarji. Tako je v kurilnici glavnega kolodvora obolelo okoli 100 železničarjev, zlasti ključavničarjev in drugih profesionistov, ki so primorani izvrsjevati razna popravila pri železničnih vozovih na prostem v delavski obliki. V kurilnici gorenjskega kolodvora je obolelo nad 100 železničarjev. Danes so se tam prijavili še štirje. Na delo v kurilnici in v prometno službo so pozvane vse rezerve. Železničarji zmagujejo z največjim naporom težko službo na progah. Ukinjeni so sedaj radi influence vsi dostopni in prosti dnevi.

Ljubljana je srednjih šol postajala položaj kritičen. Vsak dan se zapirajo novi razredi ter je pričakovati, da bodo kmalu vse srednje šole zaprte radi influence, ker je nemogoč redni pouk, ki ga kašljano dijaki zelo moti. Vodstvo osebne realne gimnazije na Bleiweisovi cesti je danes odredilo, da se pouk na vseh VIII. razredih s paralelkami do ponedeljka ukinje. Prvotno je bil pouk do danes ukinjen le za 14 razredov.

Izenačenje koledarja v naši državi

Letos 1. oktobra dobe pravoslavni in katoličani v naši državi enoten koledar.

Vprašanje izenačenja koledarja v naši državi prihaja končno v zaključnu fazo. Sklep, ki je bil sprejet pred dvema letoma na saboru pravoslavnih cerkva na predlog naših delegatov metropolita dr. Ložiča in prof. dr. Milanovića, se bo izvzvoril letos 1. oktobra, ko se izenači novi pravoslavni in gregorijanski koledar.

V to svrhu so bili do dan posvet k ministru ver prof. dr. Milanović. Prvič je bil pozvan, ko je poročal o svoji udeležbi na kongresu pravoslavnih cerkva v Carigradu, kjer se je razpravljalo o reformi starega julijanskega koledarja in ki se ga je udeležil kot delegat naše države.

Reforma koledarja bi bila velikega pomena za našo državo, v kateri je samo polovica prebivalstva pravoslavne vere, dočim tvorijo drugo polovico večinoma katoličani, muslimani in žude.

Prazniki posameznih ver

so sedaj tako razdeljeni, da je pri nas skoraj več praznikov kakor delovnih dni, kar naravnino zelo škodljivo vpliva na naše gospodarstvo. Država je v pravilnem razumevanju pomena reforme zelo rada prisla na predlog izenačenja koledarja ter je 1. 1926 poslala na kongres v Carigrad prot. dr. Milenković in črnogorskega mitropolita dr. Ložiča. Na tem kongresu je prišlo do izdelave novega koledarja in sicer v glavnem na podlagi, kakršno je predlagala naša delegacija. Ta koledar se pri nas še do danes ni uveljavil, čeprav so ga druge države uvedle. Prof. dr. Milenković je bil pozvan k ministri ver, da bi se končno uredilo tudi to važno vprašanje. Stvar se nahaja še v stanju proučevanja, gotovo pa je, da se bo vsakakor resila letos meseca oktobra in sicer zato, ker bo 1. oktober po sedanjem gregorijanskem koledarju padel na dan 1. oktobra po novem pravoslavnem koledarju. Tako se bomo do 1. 2800 izognili dvojnemu praznovanju neprimernih praznikov, dasi bo v prvih 90 letih dvoje izjem, ako katolička cerkev ne bo izvršila poprave svojega koledarja. Tako bomo že bodoči bodič praznovati skupaj pravoslavni in katoličani.

Beograjsko Vreme objavlja nekaj pojaznih prof. Milenkovića o nameranem izenačenju koledarja.

Kako je bila izvoljena „Miss Jugoslavija“

Najlepša Jugoslovenka je Stanislava Matijević, stara 20 let, rodom in Užičke Požege. — Lepotne konkurence se je udeležila samo ena Slovenka.

Za izvolitev »Miss Jugoslavije« za leto 1929 je vladalo v naši državi izredno zanimanje. V dveh velikih dvoranah beogradskega hotela »Palace« se je zbrala najboljša povabljenja publike. »Vreme« je predložilo na čast kandidatinjam v torek 22. t. m. banket, nakaterem naj bi bila definitivno izvoljena tudi najlepša Jugoslovenka. Ob 9. so vstopili v dvorano članji žirija ter članji redakcije in direkcije »Vremena«, ki je tekmovanje organiziralo. Kmalu so vstopile tudi kandidatinje. — Odšinstvo jih je sprojelo z navdušenim ploskanjem. Vse so zavzele svoja mesta, izvzeli Bebe Matijević, ki pride iz principa vedno prepozno. Prisel je tudi damski frizer hotelja »Palace« in začel takoj urejevati frizure kandidatinjam. Da je imel obilo posla, preden je ustregel vsem, je razumljivo. Končal je svoje delo šele okroki 10.

Basket je začel v najlepšem razpoloženju. Žiri je svetoval kandidatinjam, naj uporabijo koliko mogoče malo pudra in rdečila, čemur so se tudi vse pokorile. Dve kandidatinji, Jelena Matanović in Marica Rukavina, pudra in rdečila nista rabili, ker ga sploh tudi drugače nikoli ne rabita.

Kandidatinje so bile izredno okusno oblecene. Vida Petan, edina Slovenka, ki se je tekmovanja udeležila (druga slovenska kandidatinja Andočka Erberjeva je odgovedala tik pred tekmovanjem zaradi hripe, ki jo je med tem v Mariboru napadla) je bila obliečena v rdečo obliko, okrašeno s srebrnimi okraski, ki je bila pristojala njenemu zdravemu obrazu. Jelena Vlajč je imela zlatno obliko s tulom. Jelena Matanović je imela črno obliko, ki je njeni fine ni resne poteze še podprtala. Konstantinovičeva se je oblikovala v obliko iz črte, ker je vedela, da pristojna njenim črnim očem. Marija Rukavina je imela skromno ilastno obliko, v kateri je bila izredno dražestna. Nada Petrović je s svojo obliko povdariла lepoto svojega zdravega obrazja in črnih las. Olga Todorović je s svojo enostavno črno obliko povečala lepoto svih oči. Saša Vasilević je imela zaprta lila obliko, ki je povečala lepoto njenega trena. Stanislava Matijević se tudi to pot ni ločila od svoje najpričutnejše zelenje barve. Tea Polajković je pa znala s svojo svileno črno obliko uveljaviti s svoje izredno lepo vitko telo.

Prvi je pozdravil občinstvo in kandidatino zastopnik »Vremena« g. A. Herenda. Povedal je, kako so se razvila tekmovanja za lepoto. Prvi so bili Američani, ki so prišli na mesto, da je edino pravilni način izbire lepotic tekmovanje. V Galvestonu so priredili prvo lepotno tekmovanje 1. 1927, ki so se ga udeležile lepotice iz vseh ameriških držav in iz Nemčije, Italije, Anglije, Španije in Portugalske. Prvo nagrado je dobila »Miss Newyork«, ki je dobila naslov najlepše ženo sveta. Pa tudi zastopnice Evrope so dobile lepe nagrade. Odtlej se tekmovanja za najlepšo ženo sveta redno prirejajo vsako leto in to v vedno večjim uspehom.

Letos je taikin za Evropo urednik portugalskega »Journal« Morice Valeve organiziral tudi tekmovanje za najlepšo ženo v Evropi. Povabil je 20 evropskih držav, med katerimi je tudi Jugoslavija, ki se bo udeležila tekmovanja v Galvestonu. Taikin e omenil, da gre pri teh tekmovanjih samo

Radioprogram

Petak, 25. jan. 20: Večer slovenske pesmi v godbenem orkestru, izvaja godba Dravske divizije pod vodstvom dr. Cerina. I. Dr. Cerin: Slovenski fantje, koracina; 2. A. Jakl: Slovenski biseri, venček narodnih; 3. Pahor: Naši mladini, valček v slov. nar. pesmih; 4. Milijenc: venček narodnih; 5. Mihrik: Srbi, Slovenci i Hrvati; 6. Dr. Čerin: Ribničan, koracina; 7. Pahor: Slovenski svet, suša žaljivih in veselih narod. pesmi; 8. Dr. Cerin: Rasti, rasti rozmarij, koracina; 9. Mihrik: Srbi, Slovenci i Hrvati; 10. Dr. Čerin: Dekle puščica, koracina. — Sobota, 26. jan. 18.30: Delavska ura, predava glavni taikin JSZ g. Gašek. 20: Lahka glasba (tercer »Šiška«). Vmesne speve po gosp. Brandstätter in kvartet »Ljubljane«. — Radio - orkester. — Nedelja, 27. jan. 10.30: Oskrbovanje in delovanje zadržnih elektron, predava ing. Ditrich. 17: Dobri vojak Švejk, komedija, izvajači član narod. gledališča. 20: Pevski večer Satmarjevega zborja: 1. Nabožne pesni: 1. Uspavanka, samospav, Maks Reger; 2. Jobst: Velikočna; 3. Srce Jezusovo; 4. Roža Marija; II. Pristne, sveine, slovenske pesni iz polpreteklega časa: 1. Čemu sem Slovenec; 2. Slovensko dekle; 3. Preljubo veselje; 4. Slovenec sem; 5. Kle so moje rožice; 6. Perice. III. Zbor Aleluja s fugo in samospavom iz oratorija »Assumptio«.

Nabirajte člane za Vodnikovo družbo!

Ana Hudovernikova

Ljubljana, 25. januarja.

Danes dopoldne se je po mestu bliskovito raznesla žalostna vest, da je premirila Ana Hudovernikova, rojena Roblek. Vest je v vseh ljubljanskih krogih vzudil globoko sočutje, saj je bila pokojnica v Ljubljani zelo popularna in ugledna žena.

Ga Hudovernikova je bila iz ugledne narodne rodbine v Zalcu. Že kot dekle se je udeleževala vseh narodnih prireditv v Savinjski dolini ter delovala v raznih društvenih. Ko se je poročila z notarjem gosp. Aleksandrom Hudovernikom, je posvetila skupno z možem v svoje moči Ciril Metodovi družbi. Zelo agilno je sodelovala tudi pri Gospovetskem Zvonu ter v svački priliki pokazala svojo veliko ljubezen do Korosev in do koroške zemlje. Sodelovala je tudi v drugih društvenih, ki so izgubili z njim nad vse marljivo na odnos delavca.

Sveti pravoslavni koledar bo popolnejši od gregorijanskega, ki je v veljavi pri katoličanih. Gregorijanski je v tolklo nepopoln, da bo čez 3000 let zaostal za pravim solinškim časom za cel dan. Novi koledar pravoslavne cerkve pa ne bo zaostal za pravim solinškim časom niti v 30.000 letih za en dan. Razen tega bodo datumi nevega pravoslavnega koledarja v gregorijanskem koledarju celih 871 let, t. j. do 1. 2800 skupni. Datumi velike noči in ostalih premičnih praznikov se bodo v novem koledarju računali na strogo astronomski podlage, upotrevoči pritom kot izhodno točko meridijan, ki gre preko Kristovega groba v Jeruzalemu. Ker temelji gregorijanski koledar pri določanju velike noči na računih, ki niso povsem točni, bodo včasih razlike v praznovanju velike noči. Prva takšna razlika bo nastopila L. 1943. To pa bo edina večja razlika oba koledarjev. Ako pa bodo katolička cerkev popravila svoj koledar in obstoja upanje, da bo storilo do 1. 2800, potem se bodo krščanski koledarji v vsem strinjali.

Kot rečeno, ni nobenega dvoma, da bo izenačenje koledarja v naši državi velikega pomena za naše narodno in gospodarsko življenje. Zato je le pozdravljati stremljenje ministra ver, da se to izenačenje izvrši že letos. Prav gotovo je, da se bodo koristi kimalu pokazale.

Smrt ugledne sestranske agilne gospa Hudovernik več vzbudila upravičeno oglobljeno sočustvovanje v vseh narodnih krogih. Ljubljana bo prav gotovo najdostojnejše izkazala pokojnici zadnjou čast pri pogrebu, ki se bo vrnil v soboto ob pol 3. pop. izpred hiše žaloste Erjavčeve ceste 24 na pokopališče k Sv. Križu. Odlično narodno delovko, ki si je postavila s svojo požrtvovanočnostjo in nesmrtno ljubčenijo do trpeža bližnjega najlepši spomenik, ohrani naša javnost v najboljšem spominu. Težko prizadeti rodbini in njenim sorodnikom naše isti eno sožalje.

Občni zbor Sokola I

Snoči se je ob polnočitveni udeležbi članstva vršil na Taboru XXII. redni občni zbor agilnega Sokola I. Starosta br. dr. Pestotnik je uvodoma pozdravil župnika starosta br. Maroltta in zastopnike naprednjega časopisa. Zahvalil se je vsem prijateljem in dobrotnikom sokolskega Tabora in se v toplih besedah spomnil umrlih bratov v preteklem letu. V lepem govoru je očital naloge Sokolstva za moralno in fizično povzdravljanje našega naroda, orisal zgodovino Sokola I in njegov pomen pri vzhodni deli naše sokolske Ljubljane. Pretekla poslovna doba je bila za Sokola I zelo plodna, klub težkemu materijelnemu položaju sokolskega doma, a upati je, da se bo v letu 1929 v tem pogledu mnogo izboljšalo. Apeliral je na članstvo, da čim bolj stedi, da se bo lahko udeležilo zleta v Poznanju in II. jugoslov. zleta v Beogradu, ne sme pa pozabiti naših gladujčih bratov v Bosni in Hercegovini ter na jih po svojih močeh skušati ublažiti bedo teh najboljših bratov v Jugoslaviju. Govor br. staroste je bil z odobravanjem sprejet nakar je br. Flegar predložil novoletno poslanico JSS. Sledila so bodoči društveni funkcionarji.

Tajnik br. Tratar je podal obširno in lepo sestavljen poročilo o delovanju upravnega odbora, društveni matriki in o delu prireditvenega odseka. Društvo je bilo skoz vse leto izredno marljivo na vseh podlagi. Mnogo se je storilo za sanacijo Tabora in se je klub slabemu gmotnemu stanju prispevala večja svota za gladuječe brate v Bosni. Obiski naših severnih bratov na sokolskem Taboru so napravili najbolj utis ter so tudi gmotno podprli sokolsko blagajno. Spomini umrlih bratov se bo odslal vsej vzhodni deli naše sokolske Ljubljane. Pretekla poslovna doba je bila za Sokola I zelo plodna, klub težkemu materijelnemu položaju sokolskega doma, a upati je, da se bo v letu 1929 v tem pogledu mnogo izboljšalo. Apeliral je na članstvo, da čim bolj stedi, da se bo lahko udeležilo zleta v Poznanju in II. jugoslov. zleta v Beogradu, ne sme pa pozabiti naših gladujčih bratov v Bosni in Hercegovini ter na jih po svojih močeh skušati ublažiti bedo teh najboljših bratov v Jugoslaviju. Govor br. staroste je bil z odobravanjem sprejet nakar je br. Flegar predložil novoletno poslanico JSS. Sledila so bodoči društveni funkcionarji.

Tajnik br. Tratar je podal obširno in lepo sestavljen poročilo o delovanju upravnega odbora, društveni matriki in o delu prireditvenega odseka. Društvo je bilo skoz vse leto izredno marljivo na vseh podlagi. Mnogo se je storilo za sanacijo Tabora in se je klub slabemu gmotnemu stanju prispevala večja svota za gladuječe brate v Bosni. Obiski naših severnih bratov na sokolskem Taboru so napravili najbolj utis ter so tudi gmotno podprli sokolsko blagajno. Spomini umrlih bratov se bo odslal vsej vzhodni deli naše sokolske Ljubljane. Pretekla poslovna doba je bila za Sokola I zelo plodna, klub težkemu materijelnemu položaju sokolskega doma, a upati je, da se bo v letu 1929 v tem pogledu mnogo izboljšalo. Apeliral je na članstvo, da čim bolj stedi, da se bo lahko udeležilo zleta v Poznanju in II. jugoslov. zleta v Beogradu, ne sme pa pozabiti naših gladujčih bratov v Bosni in Hercegovini ter na jih po svojih močeh skušati ublažiti bedo teh najboljših bratov v Jugoslaviju. Govor br. staroste je bil z odobravanjem sprejet nakar je br. Flegar predložil novoletno poslanico JSS. Sledila so bodoči društveni funkcionarji.

V 55. tekov. urah je televodilo skupno 2057 oseb. Društvo je priredilo 3 lastne in se udeležilo 16 prireditven bratskih društven. Olimpijade v Amsterdamu so se udeležili 3 bratje Primožič, Malej, prvi je odšel v Maribor, drugi pa odslužiti svoj vojaški rok v Novi Sad, ter jih Sokol težko pogreša v svoji televodilni. Televodilo je 6 oddelkov ter je bila disciplina povoljna, obisk je bil dobre podprtosti.

V 55. tekov. urah je televodilo skupno 2057 oseb. Društvo je priredilo 3 lastne in se udeležilo 16 prireditven bratskih društven. Olimpijade v Amsterdamu so se udeležili 3 bratje Primožič, Malej, prvi je odšel v Maribor, drugi pa odslužiti svoj vojaški rok v Novi Sad, ter jih Sokol težko pogreša v svoji televodilni. Televodilo je 6 oddelkov ter je bila disciplina povoljna, obisk je bil dobre podprtosti.

tični, marljeton in godbeni odsek ter Simon Gregorčičev knjižnico. Priredil je dvoje predavanj, ki sta bili pičo obiskani. Skušal pa bo letos prosvetno delo med članstvom poglobiti. Ostali odseki, razen pevskega, ki je med letom prenhal, so delovali prav vestno in so bili uspehi zelo zadovoljivi. Marijonetno gledališče je priredilo 5 iger z 11 predstavami, ki so vse prav lepo uspele. V tem odseku je delovalo 11 članov in članic pod predsedstvom br. Zidarja. Najlepše uspehe pokazuje godbeni odsek, pod vodstvom br. Verija Svirca, ki je imel salonski orkester in godbo na pihala, v zadnjem času se je ustanovil še godalni kvartet. Orkester kakor godba uživata velik renomé ne le v Ljubljani, ampak tudi na deželi, saj je godba Sokola I sodelovala pri številnih društvenih okrožnih in župnih prireditvah. Oba odseka stejeti skupno 56 članov. Simon-Gregorčičeva knjižnica skupno z Gruntarjevo je poslovala dvakrat tedensko in izposodila 3356 čitalcem. Stevilni izvod v knjižnici znaša 8300. Končno se je brat prosvetar zahvalil br. Dermalju in Zavrhniku za njuno osmisljeno požrtvovano delo v knjižnici. Izredno je zavrhnilo, da so cilji nove organizacije rezervnih oficirjev isti, kakor organizacije s sedežem v Beogradu, same metode in pota za dosegajoči se razlikujejo. Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani bo stale trdno na stališču državnega in narodnega edinstva in bo delovala v duhu vrhovnega gesla: Za kralja in domovino! Prepravljeni smo, da bodo naši rezervni oficirji v novi organizaciji vsestransko podporo in zaščito in da se bo organizacija uspešno razvijala v korist spolnosti in podjetij. Pripravljeni odbor sprejema ustne in pismene prijave v društvenem lokalu, kjer se dobesede tudi vsa pojasnila. Opozorjam rezervne oficirje na jurišni ustavni občni zbor, ki naj pokaze, da je bila nova organizacija rezervnih oficirjev spontana želja in potreba vseh, ki hčajo požrtvovano in uspešno delovati za njeni vzvišene cilje.

izrazo razsodišče, ki se sestavi za vsak primer tako, da vsaka stranka imenuje dva razsodnika, ti pa volijo petega društvenika za predsednika. Ako se ne zedinijo, odloča žreb. Razsodišče odloča končno veljavno.

Iz tega je razvidno, da so cilji nove organizacije rezervnih oficirjev isti, kakor organizacije s sedežem v Beogradu, same metode in pota za dosegajoči se razlikujejo. Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani bo stale trdno na stališču državnega in narodnega edinstva in bo delovala v duhu vrhovnega gesla: Za kralja in domovino! Prepravljeni smo, da bodo naši rezervni oficirji v novi organizaciji vsestransko podporo in zaščito in da se bo organizacija uspešno razvijala v korist spolnosti in podjetij. Pripravljeni odbor sprejema ustne in pismene prijave v društ

Dnevne vesti.

— Novi člani strokovnega sveta pri vrhovni državni upravi. Ministrski predsednik je imenoval za člane strokovnega sveta pri vrhovni državni upravi za letošnje leto divizijskega generala in kancelarja kraljevih ordenov Dušana Stepanovića, ki bo predsednik sveta, načelnika glavne kontrole Milana Radoščića, vršilca dolžnosti šefa kabineta ministrskoga predsednika Mihajla Marčetića, majorja in vršilca dolžnosti upravnika dvora Branka Pogačnika, glavnega tajnika državnega sveta Gojka Doganiča in šefa kraljeve blagajne Mirka Mlinovića.

— Želje naših gospodarskih krogov. Dne 24. t. m. je z velikim županom dr. Franom Vodopivec sprejel deputacijo gospodarskih organizacij v Ljubljani, v kateri so bili zastopani Zveza industrijev. Gremi trgovcev za Ljubljano. Zveza trgovskih gremiev in zadružja za Slovenijo. Zveza obrtnih zadrug in I. društvo hišnih posestnikov. Deputacija je izrazila zadoščenje gospodarskih slojev, da stoji v teh resnih in usodenih časih na čelu uprave v ljubljanski oblasti mož odličnih svojstev, ki zasluženo uživa visoko spoštovanje prebivalstva. Nato je deputacija izrazila, da se je komisariju ljubljanske oblasti, oziroma mariborske oblasti dodeli sodogovoren sovet, v katerega naj se pozovelo zastopniki gospodarskih slojev, trgovstva, obrtništva, industrije in kmetijstva. Gospod veliki župan je priznal utemeljenost navedenih razlogov in izjavil, da bo želi gospodarskih organizacij sporočiti kraljevi vladai ter jih priporočati v upoštevanju.

— In državne službe. Premeščena sta poletno - upravna uradnika Milan Makar od sreskega poglavjarja v Mariboru, desni breg, k sreskemu poglavjarju Maribor levi breg in dr. Ivan Vrečar od sreskega poglavjarja v Maribor, levi breg, k sreskemu poglavjarju Maribor, desni breg.

— Iz Strossmayerjeve jugoslovenske knjižnice v Pragi. Strossmayerjeva jugoslovenska knjižnica v Pragi je dobila dragoceno darilo od akademičnega slikarja Rudolfa Spillera, ki je poklonil oljnato sliko Jana Lega, enega prvih pionirjev češko-slovenske vzajemnosti. Slika je zelo posrečena kopija originala, ki ga je gospa Legova poklonila dejavnemu muzeju v Ljubljani.

— Zakon o srednjih šolah. Poleti zakona o izprembah in dopolnilih zakona o ljudskih šolah, ki je že izšel v »Službenih Novinah«, se pripravlja tudi zakon o srednjih šolah. Osnutek tega zakona je temeljito proučila konferenca, katere so se udeležili vsi reprezentanti beografskih srednjih šol.

— Pridobitinski davek. Vsi, ki imajo dohodek iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic, morajo v izogib kazni do 15. februarja 1929 vložiti prijavo o dohodku, ki ga dosegel v letu 1928. Prijave je vložiti pri davčni upravi za mesto Ljubljano ali pri mestnem magistratu v mestnem ekspeditu. Mestni trg 27/III. Tiskovine se dobijo pri davčni upravi in pri mestnem magistratu blvše policijske stražnice proti pristojbini Din 0.50. Več je razvidno iz razglasu, ki je nabit na mestni deski.

— Rentni davek. Vsi, ki imajo dohodek iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic, morajo v izogib kazni do 15. februarja 1929 vložiti prijavo o dohodku pri davčni upravi za mesto Ljubljano ali pri mestnem magistratu, v mestnem ekspeditu. Mestni trg 27/III. Tiskovine se dobijo pri davčni upravi in pri mestnem magistratu. Mestni trg 2, pritliče (srednje poslopje), v prostoru blvše policijske stražnice, proti pristojbini Din 1. Več je razvidno iz razglasu, ki je nabit na mestni deski.

— Iz »Uradnega lista«. »Uradni list« št. 8 dne 23. t. m. objavila zakon o izprembah in dopolnitvah k zakonu z dne 23. avgusta 1925 o narodnem priznanju, zaslužnim za domovino, zakon o postavljanju, premeščanju in prevajanju na drugo dolžnost ali stroko, postavljanju na razpoloženje in vpoštevanju in odpodručjanju državnih uradnikov, zakon o ukinitvi zakona o volitvah narodnih poslancev v Narodno skupščino kraljevine SHS in zakona o vojnih imenikih, zakon o ukinitvi zakona o volitvah organov oblastne, sreske in občinske samouprave, uredbo o zavarovanju, prisilnem izterjevanju in neizterljivosti davkov, uredbo o postopovanju glede kaznivih davčnih dejanj in uredbo o izvrševanju zakona o državnem sodišču za zaščito države.

— Zvonimir Rogoz v Pragi. Danes nastopi naš popularni dramski igralec gospod Zvonimir Rogoz v Pragi, kjer bo v češkem jeziku kreiral vlogo kneza Miškina v Dostoevskoga »Idiotu«. V zvezi s tem priča »Prager Presse« Rogozovo sliko in pod kulturno rubriko dajši članek o Rogozu izpod peresa P. Kobala.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in da bo senečilo. Temperatura bo padla. Včeraj je bilo lepo v Beogradu in Skoplju, drugod pa oblačno. Senečilo je v Ljubljani in Zagrebu. dočim so imeli v Splitu lep včeraj. V Zagrebu in Skoplju —1, v Mariboru —2, v Beogradu —4. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 760 mm. temperatura je znašala —6.5° C.

— Smrtna kosa. Smrtna ima v Ljubljani zadnje dni bogato žetev. Uzeleno rodbino Pirnat v Rožni dolini je zadev Hud udarec. Včeraj je umrla hčerka Ivanka v najlepši starosti 20 let. Pogreb bo jutri ob pol 4. popoldne s Ceste na Brdo št. 14. — Včeraj je nenadoma premrščen slušatelj juridične fakultete g. Vinko Unk, zelo simpatičen nadarjen in med kolegi priljubljen mladec. Pogreb bo jutri ob 4. popoldne iz Zgornje Šiške št. 81. — Davi je umrl zaseben uradnik g. Hinko Heine. Pogreb bo v

nedeljo ob 2. popoldne z Restieve ceste št. 15. — Včeraj je umrl po težki bolezni sluga direkcije državnih železnic g. Vincenc Illešič. Pogreb bo jutri ob 2. popoldne iz mrtvačnice splošne bolnice. — Po daljši bolezni je premrščen soprogata vpojenega vlačvodjev in vpojenega tobačne tovarne gospa Nežika Glosová. Pogreb bo jutri ob pol 15. uri iz bolnice. — Blag jim spomin! Težko prizadetim rodbinam naše iskreno sožalje!

— Dinalčeva afera ostane v kompetenci novosadskega sodišča. Ker spadajo v kompetenco novoustanovljenega državnega sodišča v Beogradu obravnavne o vohunstvu, korupciji ter vseh prestopkih in zločinov proti državni oblasti in državi, je bilo novosadsko sodišče imenja, da se mora kazensko postopanje proti famoznemu vojskemu dobavitelju Dimlju nadaljevati v Beogradu pred državnim sodiščem Državno sodišče je pa odredilo, da se mora kazensko postopanje proti Dimlju nadaljevati pred novosadskim sodiščem.

— Presemenje po vrnitvi iz ujetništva. Iz Dubrovnika poročajo, da se je policiji javil tudi Anton Babić, ki je bil rojen v Budvi ter se je pred dnevi vrnil iz ruskega ujetništva. Star je 33 let. Pred dvema letoma se je napotil s transportom, v katerem je bilo tudi 37 Jugoslovenov, iz Rusije v domovino. Iz Sibirije v domovino je pa romal dve leti in je med tem zapravil ves svoj prihranek. Med potjo je moral veliko pretrpeti. Seboj je prinesel tudi pisma Dalmatincev - ujetnikov, ki se še ne morejo vrniti v domovino. Med temi je tudi pismo nekega Ivana Kostića iz Dalmacije, ki je sporio s svoji ženi, da je živ in zdrav in da se bo skoro vrnil. Kostić so pa med tem že proglašili za mrtvega in njegova žena se je drugič onožila. Babić je povestil, da je v Rusiji še mnogo naših ljudi, ki žive popolnoma ločeni od sveta in niti ne vedo, da je svetovna vojna že končana. Babić je prinesel tudi pismo Boška Čubelića iz Dubrovnika, ki sporoča svojemu očetu, da je na poti v domovino obolen v Stanislavov Boška so pogrešali že 13 let.

— Reparji poslali policiji prazno blagajno. Te dni so držni reparji poslali beografski policiji prazno blagajno, ki so jo najbrže nekje ukradli. Reparji pa si niso upali poslati blagajno po pošti, temveč so jo pustili lepo zavito bližu stražnice pri starem pokopališču z napisom: »Upravi mesta Beograda Oddelku za javno varnost.« Policije je tako uvedla preiskavo in je aretilala nekega šofera, ki pa odločno zanika vsako krivo.

— Tajno dijasko društvo za teroriziranje profesorjev. Iz Subotic poročajo, da je policija v Velikem Beškeretu odkrila tajno društvo srednješolskega razreda, ki je imelo namen terorizirati profesorje, ki bi preganjali člane tega društva. Tajno dijaska organizacija se je imenovala »Nacional«. Prvo osvetlo in obsodbo so dijaki izvršili nad profesorjem Petrovićem na pravoslavno staro leto. Razbili so mu okna na stanovanju, ker je kaznoval v šoli nekega dijaka, člana tega organizacije. Nove člane je društvo sprejemalo na svečan in mističen način. Zakleti so se moralni najpravo, da ne bodo društva v članov pod nobenim pogojem izdali. Seje so sklicevali z dogovorjenimi znanimenji. Drugi živo imelo tudi svoja pravila, ki pa niso bila pisana, marveč so jih moralni znati člani na pamet. Po pravilih je društvo moralno kaznovati vsakega profesorja, ki je kaznoval ali slabocen kakšega člana. Društvo je organiziralo tudi skupice, ki so v šoli pomagali članom, ki niso mali lekci. Ponajradi so tudi podpisale staršev in izpravile.

— Neumestna žala z gasilci. V Novem Sadu je včeraj popoldne nekdo alarmira telefonično začnešnje gasilce zaradi požara, ki je nastal v novosadskem kopališču. Ker je kopališče načelja zgradba v Novem Sadu, je gasilska četa takoj pohitel pred zgradbo, kjer je pa zvedela, da je bila miščificirana. O kakem požaru v kopališču niso ničesar vedeli. Nekdo si je dovolil neokusno z gasilci.

— Zastrupila je moža, da bi bila prosta. V selu Gorjanci pri Splitu se je nedavno oženil Nikola Romić z lepo kmetico Andijo Andijo se je pa kmalu naveličala svojega mnogo starejšega moža ter se je rada zavabila na vaskinske fanti. Ko ji je mož to očital, je sklenila zastupiti ga. Že tani je poskusila Andijo zastupiti moža. Bill je prehaljen in je lezal. Dala mu je večjo kočilino Izola, češ da je zdravilo proti prehladi. Mož je izpelj in zopet izpljunil tekočino, ki ga je opekel po ustih. Tako je bil rešen. Nedavno je Romić zopet zbolel Andijo mu je dala zopet Izola. Mož ga je izpelj in dobil hude opinke po ustih in v požartrušku. Odpeljati so ga morali v bolnico, zločinsko ženo pa so zaprli. Andijo je pred sodniki v Stoju priznala, da je hoteja moža zastupiti, ker ji je vedno očital, da hodi z drugimi.

— Izginilo 45.000 dinarjev. Pošta v Kotoru sme imeti v blagajni samo določeno manjšo vsoto dinarja, ostanek pa mora odposlati pošti v Mostar. Denar pošiljajo iz Kotora v Vrečah, ki so dobro zavezane in zapečete. Predvčerjščino je pa iz vrečice na poti iz Kotora v Mostar izginilo 45.000 dinarjev. Policija zasledila roparja —

— Težka smršča pri delu. Včeraj popoldne se je v Kranju težko posrečen delevac Andrej Kuralt, zaposen na lesni žagi posestniku Karla Schindlerju. Med delom ga je žaga zgrabil za levo roko, mu odtrgal vse prste in mu razmesarila dlan. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

— Razne smršče in nezgode. V bolnico so te dni pripeljali več sportnikov, ki so se posrečeli pri zimskem sportu, pa tudi več žrtv zime. Tako je moral v bolnico Vinko Krajković iz Škofljice, ki je doma na ledih teh tako nesrečno padel, da se je presreljal in zelo poškodoval desno nogo. — France Petek, posestnikov sin iz Rači pri Kamniku, si je pri sankanju zlomil desno nogo. — Slična nezgoda je doletela

posestnikovega sina Franca Kopriča iz Polhovega grada, ki si je pri sankanju zlomil desno nogo.

— Pri želodčnih težkočah, slabem teku, tresenju v udih doseže uporaba naravne grenčice Franz-Josef pri vsaki starosti in spolu hipno ozivljenje prebivalnih organov Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvaljajo vodo »Franz-Josef«, kot izborni sredstvo proti grizi kakor tudi želodčnim bolezni. Dobri se v teh lekarnah drogerijsih in špecerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Izbira komisija pri gradbeni direkciji. Minister javnih del je imenoval člane izpitske komisije pri gradbeni direkciji v Ljubljani. Izpitska komisija je določena za izpit zidarstva, stavbnih, vodarskih in cestarskih mojstrov. Člani komisije so: direktor inž. Matjaž Kraljc, inž. Viktor Skarner, inž. Rudolf Zajec ter namestnika inž. Leon Mencinger in inž. Josip Ostah, vsi inšpektorji gradbenih direkcij v Ljubljani.

— I Seznamek izgubljenih predmetov, prijavljenih pri policijski direkciji v Ljubljani od dne 1. do 15. januarja 1920: 1 staro ročna torbica, v njej 100 dinarski bankovci, 1 pudar - doza in 1 malo glavnik; 1 ročna torbica, v njej 90 Din. 2 ogledali; 2 ročna in več drugih malekosti; 1 zlat ustan z briljanti; 1 zavoj čipk; 1 ročna torbica, v njej 130 Din in 1 nemški molitvenik; 1 ročna torbica, v njej 35 Din in 1 žemni robec; 1 listnica, v njej 150 Din in 1/4 srečne državne razredne loterije; 1 ženska listnica z 210 Din; 1 listnica, v njej 100 dinarski bankovci in legitimacija na ime Lončar Mihail sluga; 1 listnica, v njej 40 Din in 3 legitimacije športnega društva »Skala« in razni drugi papiri; 1 listnica, v njej 50 Din, 1 listek bolniške blagajne in državni list na imenje Alojzija Mlečnik; 1 zlata zapestnica, okrašena z rdečimi kamenki; 1 zlata večna zapestnica; 1 zlata zapestnica z 2 modrima in 1 belim kamnom; 1 ženska zlata zapestnica ura; 1 zlat prstan s 5 briljanti; 1 ženska srebrna ura s srebrno zapetnicom; 2 bankovci po 100 Din; okoli 200 Din; 1 aktovka z raznimi papirji; 1 vozna svetilka petrolejka; 1 ženske svilene hlače in 2 bankovca po 10 Din.

— IJavna kuhinja DZ. Prav lepo napreduje javna kuhinja DZ na Miklošičeve ceste. Abonenti se dnevno priglašajo. Abonirani so večinoma na obed in večerjo, mnogo jih je, ki v kuhinji samo obedujejo, ker stanujejodaleč v okolici, a radi zaposlenosti v mestu ne morejo prihajati opoldne domov. Takih abonentov je 72. Vseh je sedaj v javni kuhinji 212 abonentov na obed in 140 na večerjo. Uspela je tudi organizacija donašanja kosila delavcem v tovarne. Dnevno nosijo v Samovo livanovo zvonov 21 kosil, a v Strojne tovarne in livanove 19. Največ je abonentov B, za tem A in okoli 40 C. Vodstvo kuhinje namenjava sklicati posebno abonment, da izrazijo svoje želje glede jedilnega lista. Pozneje se bo iz starih abonentov ustavil poseben odbor, ki bo vodil kuhinje. Med abonentmi, zlasti onimi skupine C, se čujejo pritožbe, da hrana ni dobra.

— IJ Nov sneg. Še nekaj dni se le pripravlja za sneg. Snoci je začelo počítati snežiti. Pada suh in zrnat sneg. Po mestu so zlutori začeli na vse zgodaj sneg orati s snežnimi plugi. Zapadlo je snega približno 30 cm. Klub novemu snezu se ni bil danes izkoristil, oviran normalni železniški promet. Lokalni vlaki so prihajali z minimalnim zamudami. Ljubljano, večji zamudni kraj mednarodnega brzovlakov in beografskih.

— IJ Zimsko veselje dijakov. Nepričakovano veselo v življenju je letos na mestnem darskušču že dopoldne Šolska mladina se v večjih skupinah podi po ledu. Influensa, ki je povzročila ukinitev šolskega pouka, je zdravnik dijakom prispomogla, da se hodijo v Trivoli rale drsat, kakor pa da bi sedeli pri knizkah.

— IJ V pojaziju. Včeraj smo oblikovali kratko poročilo o predavanju ge. Marjanice Lindnerjeve o Švici. Da se ne bo napačno tolmačil izraz degeneracija Švicarskega kmeta, prispomnjemo, da je ga predavatevka opisala dobro in umno gospodarski Švicarskega kmeta, ki stanuje v lepih vilah Mali kmet propada radi prezadolžitve. Male kmetije hirajo, ker jih umikuje alkohol in ker se kmetje rasno ne križajo. Predavanje je bilo v kulturnem, socialnem in geografskem oziru zelo zanimivo.

— IJ Predavanje o davalkih. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani predi v ponedeljek dne 28. t. m. ob 8 uri večer v zbornični dvorani. I. nadstropje. Predavanje o davalkih. Vabimo ljubljansko občinstvo, da se predavanja v čim večjem Števiju udeleži. — Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

— IJ Občini zbor ZBZ se vrši dne 27. januarja 1920 ob 13. v veliki dvorani OUZD na Miklošičeve cesti z običajnim dnevnim redom.

— IJ Članice Splošnega ženskega društva, ki so kupovale na izkaznici, naj se zglašijo s kupom v soboto 26. t. m. od 5. do 7 v društvenih prostorih.

— IJ JPZ. Ljubljanska župa. Včlanjene zbere obvezamo, da se skupščina in konkreti radi obolelosti mnogih nevcov ne vršita 2. odnosno 3. februarja. Čas skupščine in koncerta objavimo pravodostno z okrožnico. Koncert in skupščina se po sigurno vršita še to pomeriad. Pridno na delo! Odbor.

F. Dlouhan:

Romantična ljubezen

Danes je baš širinajst dni, odkar je ga Linkova zbežala s svojim ljubčkom od svojega moža. Gospod Linka misli na to, ko sreba jutranjo kavo in prebira brez zanimanja svoj priljubljeni žurnal. Lahko bi rekli, da je v svojem običajem razpoloženju, da ne...

Da, ne misli na svojo nezvesto ženo, kjerči misli gospod Linka mimo svoje trgovine s suhim črevami še na kaj, pomeni to vedno, da ni vse v redu. In je potem do skrajnosti razčakan, kajti njegove misli se izgubijo brez visake krišči, namesto da bi se pečale z dobčkom.

Če misli torej gospod Linka zdaj pri srebanju kave na to, da mu je ušla ženska, ah, da, tedaj to pomeni, da mu manjka ženska. Da boste prav razumeli: gospod Linka pravi dosledno ženska in ne žena. Že širinajst dni.

In misleč na svoje težave, ki mu preganjajo misli na dobiček, začenja gospod Linka šele zdaj, po dveh tednih, razmišljati o ženinem begu. Ta zadeva ga začenja jeziti, na žive mu gre zavest, da je okrajen lastnik. Na dan ženinega pobega mu nobena temi niti prišla v glavo. Blj je sovražnik burnih prizorov. Če ni šlo baš za suha čревa. Lila je zbežala, no dobro, pa naj zbeži. Pobegnila je z moškim, kakor je sporočila v pismu, ki ga je pustila na inizi. To pa je bila stvar, ki bi lahko spravila vsakega zakonskega moža iz ravnotežja. Kajti to je pomenilo, da je imela Lila že ves čas ljubčka, a iz njenega pisma je bilo celo razvidno, da ga je prinesla iz svojih deklisk let v zakon kakor doto. Toda gospod Linka je bil celo v tej zadavi toleran. Ljubil je domači mirl, ki ga ni mogel motiti. Saj ni nikoli pozabil, kako visoko ga ceni iz gotovih razlogov lastnika Cikcak-barja. Ni bil sicer najpogostejši gost, kajti bil je načelno za štedenje tudi na lastni osebi. Toda praznik, ki si ga je privoščil trikrat ali štirikrat v letu, je bil v pravem pomenu besede kapitalen.

No torej, gospod Linka se ob pobegu svoje žene ni razburjal. Ni se jezik na njo, ni plakal in tudi policije ni klical na pomoč, da bi jo zasledovala. To vse bi ga stalo izvestno množino denarja, ali pa možganov in čuvstev, ki jih je mogel drugače z ljubeznijo naložiti v svoje lepo naprednjujoče podjetje. Pred širinajstimi dnevi, ko je Lili zbežala, je ostal miren in ni mu prišlo na misel...

Šele danes, in gospod Linka filozof-

fira: ali da, ženska je ženska, a ljubezen, tu mora človek pomazati tudi politeta moškega prikleniti na to vražje življenje. Dokler ju človek ima, niti ne ve za nje. Ko ju pa izgubi, bi ju iskal z igro po smrečih.

Toda hudiča rogatega, kakšno iskanje. — Elegija gospoda Linke prehaja v živo. Kaj nimam pravice zapovedati svoji zakonski ženi, nai se vrne? Kaj nimam pravice kaznovati jo potem za to, da je s svojim nepremisljenim dejaniem škodovala moji pridobitni možnosti, ker sem moral misliti na njo, ne pa na kupčje? Moški mora imeti žensko. A plačovali jih vendar ne bom, kam pa pride. Imeti jo hočeš iz čiste ljubezni.

Misli gospoda Linke so se na tem kraju ozrle z očmi v nebo kakor pogled duhovnika pri povzdiganju. — Pravica je na moji strani in konec besedi. Kaj mi je do tega, kaj vse je napisala v pismu, ki mi ga je pustila na mizi.

Gospod Linka zaman išče pismo po žepih. Najde ga zmečkanega in umazanega med računi. Pred širinajstimi dnevi se ni zmenil zanj. Zdaj mu gre na živce. Da sem se ji gnusil s svojo omenjenost in da ji je bilo zoprnlo, ker prodajam suha čревa. Glupo blebetanje žabe, ki ne ve, kaj je življenje.

Gospoda Linka popade divja jeza. Samega sebe zmerja: čemu neki sem vzel tako mlado žabo? Se tega je bilo treba. Zdaj pa imam, kar sem si skuhal. Zdaj sem brez ženske in moram celo jutro razmišljati o takih bedarijah. — Pa se takoj zopet tolazi, saj si polomil peruti, ptičica. Rad bi vedel, kako bo ta novopečeni gospod inženjer skrbel zate. Še rada se bo vrnila k meni. Kaj? — v gospodu Linki je kar zavrela. — Rada pride? Saj mora priti. Šele zdaj vidim, da bi jo pogrešal. Vrag vzemi še trgovino, če je ženske.

Gospod Linka plane pokonci ter poigrabi klubok na palico.

Saj ta vražja policija ne bo stala toliko, kolikor bi zapravil pri čestih posetih v Cikcak baru. Ljubezen je ljubezen, tu mora človek pomagati tudi policijskim. Gospod Linka stopi na prag s trdnim sklepom oditi na policijo. Na pragu srča pismeno. Brzolavka za gospoda Linko.

»Pri vstopu na parnik, ki odplojuje v Ameriko, te pozdravlja Lili in Stane. — Nisi me zasledoval. Hvala. Si le gentlemen.«

Gospod Linka stoji kakor političek. Tako, torej sta jo ubrala v Ameriko! — Gospod Linka že hoče eksplorirati, že je iztegnil nogo, da pohti na policijo. Naenkrat se pa pomiri. Ah da.

saj je gentleman. Sicer pa — zasledovanje na tako daljavo bi bilo zelo dragoo in pa — saj mu je Lila pustila svojo doto in je tudi gentleman.

Gospod Linka se vrne mirno v svojo sobo, k svojim računom in naročilom suhih črev. In ta mir, ki mu je napolnil vse telo, se izpremeni v lokavost: žen-

sko moški mora imeti. Ljubil bom torej romantično. S tem, kar imam z Lillo skupaj, ne bo težko naši ženske. A morda bo imela tudi druga denar in inženjerja tudi in povrhu utegne biti še gentleman. To bi bila prava romantika, a romantična ljubezen je najlepša.

Vpliv nikotina na materinstvo

Po mnenju angleških zdravnikov bi žene, ki hočejo imeti zdravo deco, ne smejo kaditi. — Zmerno kajenje ni škodljivo.

V vzhodni Evropi in Turčiji prevladuje prepričanje, da imajo žene, ki kade, manj izgledov postati matere, nego one, ki ne kade. Več angleških zdravnikov potrijevajo domnevno. Neki odlični londonski zdravnik je izjavil, da nobena njegovih pacientek, ki mnogo kadi, nima otrok. Tudi drugi zdravniki trdijo, da drugače fizično populoma zdrave žene niso imele otrok, če so mnogo kadi.

Govori se tudi, da imajo redke tobačne delavke otroke, a če jih že imajo, so slabotni in bolchni. Jasno je to, da nikotin vpliva na materinstvo. Nekateri celo trdijo, da se ženske, ki so strastne kadi, sploh ne morejo zaljubiti. Ljubezen baje nima nobenega vpliva na nje in tudi ne cutijo potrebe, da bi se zaljubile. Drugi pa to trditev zavračajo. Če se pa ženske udatjo strastnemu kajenju, pridejo iz dežja pod kap, kajti kajenje jih zasluži in postane strast, ki je same ne morejo premagati.

Profesor Hofstätter pravi, da je malo žensk, ki kade na prostem, dasi bi bilo to zanje mnogo bolje, nego kadi doma, kjer je zrak že itak slab. Na svečem zraku nikotin ne vpliva tako na pljuča, kakor v zatohih sobah. Kajenje je pa po njegovem mnenju za ženske mnogo nevarnejše, nego za moške. Ne da se tajiti, da kade ženske večinoma zato, ker je prišlo kajenje tudi v damskem svetu v modo. Med ženskami je pa malo takih, ki kade zato, da bi si »pomirile živce«, kakor moški. Kakor moški, tako se tudi ženske težko odvadijo kadi. Zato je potrebna želenja volja, katere pa večina žensk nima.

Nesrečne, nervozne, zlasti pa zapuščene ženske so bolj nagnjene k kajenju, nego one, ki žive v dobrih razmerah. Najstrastnejše kadike so žene mornarjev in trgovskih potnikov, ki so večinoma same doma, pa tudi nesrečne.

no omožene žene. V splošnem se zdravniki strinjajo v tem, da zmerno kajenje ne more škodovati ne moškemu n ženski. Ker pa žene večinoma ne poznajo meje možnosti in nimajo dovolj moči, da bi je prekoracile, je dobro, da opuste kajenje zlasti one žene, ki hrepene po srečnem rodbinskem življenju v krogu zdravih otrok. Mnoho je žen in deklej, ki bi se rade odvadile kadi, pa se ne morejo. Nekateri kade zato, ker vpliva nikotin na organizem in odstranjuje maščobo. Pozabljajo pa, da nikotin škoduje organizmu in da se da maščoba odstraniti tudi brez njega. Strastne kadike izgube nadzorno zdravo barvo in dobro prezgodaj gube na obrazu. Tudi na glas vpliva njo.

Med kajenjem in kajenjem je pa razlika. So žene, ki drže cigareto samo v ustih in spuščajo dim skozi ust in nos, ne da bi jim prišel v pljuča. Tako kajenje ni škodljivo. Pač pa je škodljivo, če dim vdihavamo. Najbolj škoduje nikotin, če ga vdihnemo in popijemo nato črno kavo in ga še potem izpustimo. Ženam, ki se znajo premagovati in pokade na dom k včerajemu tri ali štiri cigarete, se ni treba batiti posledic kajenja. One pa, ki imajo od jutra do včeraja cigareteto v ustih, izpodkopavajo svoje zdravje. Za nje bi bilo najbolje, če bi se sploh odvadile kadi. To je sicer težko, toda z dobro voljo se otresemo tudi te strasti.

Kdo je rovaril v Afganistanu

Zanimivo je, kdo je dal prvi inicijativno za krvave izgredje v Afganistanu in kdo je stal za kulsami upora proti kralju Amanullahu. Edin prvi voditelj afganistanskega ustava je bil zloglasen svetovni pusti ovec in nednarodni Lincoln bivši trgovec, ki mu je stopila pred desetimi leti na prste angleška vlada, dasi je bil v njeni službi. Tre-

bisch - Lincoln spada med one ljudi, ki so za pustolovsčine že ustvarjeni. Prepotoval je skoro ves svet. Med vojno je bil angleški špion, obenem pa služil tudi Nemčiji. Predno so pa mogli zbrati, dokaze o njegovem dvojni vlogi, je pobegnil v Ameriko, kjer se je mudil že pred vojno in je dobro poznal razmere. V Ameriki je nastopal v vlogi anglikanskega duhovnika in napisal je svojo senzacionalno knjigo »Vohunova prigoda«, v kateri odkrito priznava, da je bil med vojno vohun.

Koncem vojne se je mudil v Nemčiji, kjer se je udeležil revolucionarnega pokreta proti Vibemu, med Kappovim puščem je bil pa njegov generalni referent za ubikcijske zadeve. Ko je doigral svojo vlogo kot revolucionar, je odpotoval na Ceylon, kjer si je kupil plantazio, toda dolgo ni mogel držati križem rok, OK so se začeli nemir na Kitajskem, je Trebitsch - Lincoln zapustil Ceylon in se napotil v deželo vzhajajočega solnca, kjer je poizkušal svojo srečo najprej s političnimi intrigami, pozneje pa z verskimi reformami. Stopil je v budistični samostan in kmalu je postal predstojnik. Ta čas dobil obvezstvo, da je bil njegov sin, ki je služil v angleški armadi, radi roparskega umora obsojen na smrt. Odpotoval je v Anglijo, toda prišel je prepozno. Ko je parnik pristal, je bila justifikacija že končana.

Vrnil se je takoj na Kitajsko, od koder se je preselil v Tibet. Tu je postal visok budistični dostojanstvenik in svoj položaj je izrabljal, da dobi vpliv tudi na politiko. Pridružil se je duhovščini in nastopil z njo proti kralju Amanullahu. Čigar reforme so omajale položaj konzervativnih duhovnikov. Ni dovoljalo, da je znal sin služi madžarske sinagoge, krščanski pridigar, član angleške spodnje zbornice, večkrat kaznovani slepar, vohun, revolucionar in končno budistični svečenik na hajuzkih afганških plemencih proti njihovim vladarjem in da bo načrtno odločil o tem, kdo naj postane kralj Afganistana.

OCE IN SIN
Moj sin je popoln idijot. Vprašal sem ga, zakaj je naša pramati Eva ugrinula v rajsko jabolko.
— In kaj je odgovoril?
— Ker ni imela noža.

V URADU.
Sef mlademu uslužbencu: Torej mlašči, ali je vam knjigovodja povedal kaj morate delati?
— Da, naročil mi je, naj ga zbudim vedno kadar pride v pisarno pogledat, kaj delamo.

V neizmerni žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin in brat, gospod

Vinko Unk
slušatelj juridične fakultete

včeraj 24. t. m. po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, preminul.

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Zgornja Šiška Št. 81, na pokopališče v Dravljah.

ZG. ŠIŠKA, dne 25. januarja 1929.

Žalujoči ostali.

171

V globoki žalosti naznajamo pretužno vest, da je naš predobri soprog in skrbni oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

HINKO HEINE
zasebni uradnik

dne 25. t. m. po dolgi, mučni bolezni, bogudano preminul.

Pogreb bo v nedeljo, dne 27. januarja 1929 ob 2. uri popoldne iz Reslike ceste Št. 15 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 25. januarja 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Brez posebnega obvestila.

I. Stjepušin
ZAGREB, Jurjevska 57
priporoča najboljše
tambure, bicke, škole,
partiture in ostale po-
trebštine za
svoj glazbeni.
— Odlikovan na
pariskej izložbi
Cjenici franko.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

166

Zapustila nas je naša zlata hčerka in sestrica

Ivana

in se preselila včeraj, 24. januarja 1929 ob pol 2. uri popoldne v večnost v svoji najlepši dobi 20 let.
Pogreb naše nepozabne hčerke in sestrice se vrši v soboto 26. t. m. ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti Rožna dolina, Cesta na Brdo 14, na farno pokopališče na Viču.

Rožna dolina, dne 25. januarja 1929.

Ivana Pirnat, mama,
Keti, sestra, Franci, brat.

Ana Hudovernikova
rojena Roblek

danes ponoči po dolgi, mukapolni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki se bodo prepeljali iz hiše žalosti, Erjavčeva cesta 24 v soboto, dne 26. januarja 1929 ob pol 3. uri popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 24. januarja 1929.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

172